

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Šola na kmetih.

Nihče dandanes ni bolj prepričan, da mu je potrebno izobrazbe, nego naš slovenski kmet. V političnem in gospodarskem oziru se ne mora postaviti na lastne noge, ampak se more dajati voditi od drugih ljudi in drugih stanov. To stanje je neznosno in zato hrepeni naš kmet z vso silo po temeljiti izobrazbi, ki bi ga osvobodila tujih uplivov.

Ljudska šola je poklicana, da nudi kmetu prvo podlago vsake nadaljne izobrazbe. V njej se uči čitanja, pisanja, računanja, zemljepisja in zgodovine, torej predmetov, ki jih vsak dan potrebuje v svojem življenju. To tudi naš kmet zna dobro ceniti, in krivico mu delajo isti, ki ga imenujejo sovražnika prosvete in šole, ako se znabiti kje iz dobro utemeljenih vzrokov upira takošnjemu razširjenju šole ali pa iz krajevnih vzrokov želi drugo razdelitev učnih ur nego je pri večini ljudskih šol običajna.

Mnogi takozvani „prijatelji“ kmetov pa se v zadnjem času rivajo v njegovo bližino ter mu pravijo: Ne skrbi toliko za to, da se tvoji otroci dobro naučijo čitati, pisati, računati, ampak skrbi, da bodo se vsaj naučili popolnoma nemščine! Na škodo splošne izobrazbe želijo nekateri, naj postanejo naše šole nemške! Računajo pa tako: Nemški se ne bodo toliko naučili, da bi nam zrastle čez glavo, v drugih predmetih pa tudi ne bodo dobro podkovani, in tako jih bodemo še na čalje imeli na valetih in jih vodili, kakor bo nam kazalo!

Nobeden pameten Slovenec ni proti učenju nemščine, saj naš pregovor pravi: Kolikor jezikov znaš, toliko ljudi veljaš. In v ljudskih šolah na Spodnjem Štajerskem je odslej itak za pouk nemščine zelo,

zelo dobro poskrbljeno! Že od tretjega šolskega leta senavsaki ljudski šoli mora začeti poučevati nemški jezik! S tem je za naše razmere dovolj preskrbljeno in sovražnik ljudske izobrazbe je, kdor želi preustrojiti naše ljudske šole v popolnoma nemške šole!

A nekaj drugega se nam zdi potrebno. Ker krivi „prijatelji“ kmetov v zadnjem času tako strastno delajo za nemške šole, je to znamenje, da se bojijo, ako bi se kmet že kmalu osamosvojil. Zato naj kmetje na nazadnjaške nakane svojih prijateljev, ki jih hočejo z nemščino obdržati v duševni temi, odgovorijo z drugo, edino pametno zahtevo: Več strokovnega kmetijskega pouka v naše šole! Iz naših šol naj izidejo splošno in tudi že nekoliko strokovno izobraženi ljudje, ki bodo kmetškemu stanu priborili zopet lepše dni nazaj.

Ljudska šola je za to tukaj, da nam ustvari izobraženo kmetško ljudstvo, ni pa za to, da bi se v njej vzgajali jezikovno sposobni posli za nemške meščane in tržane. Kmetje, v ljudski šoli se naj učijo predmeti, ki bodo zares vašemu stanu koristili, ne pa drugim! Stanovska kmetška zavest naj živi!

Veliki požar v Šeščah.

Nujni predlog poslanca Žičkarja in tovarišev zaradi podpore pogorelcem v vasi Šešče, občina St. Pavel pri Preboldu, polit. okraj Celje.

Dne 4. apr. t. l. je napravil požar v vasi Šešče čez 70.000 K škode, ki se je uradno dognala. Prizadetih je bilo, kakor kaže uradni izkaz, dva najstposestnikov, katerim je pogorelo 45 poslopij. Vsi pogorelci so bili zavarovani, toda zavarovalna svota nikakor ne

krije škode. Vrhutega je dve tretjini od teh močno zadolženih; njihovi dolgovi znašajo 28.200 K.

Beda je velika, ker je nekaterim zgorelo tudi nekaj živine, mnogim vsa živila, vsem pa krma za živino.

Z ozirom na bedo, ki je nastala pri mnogih družinah v imenovani vasi, stavijo podpisani sledeči predlog: Visoki državni zbor naj sklene: C. kr. vlada se pozivlje, da dovoli za olajšavo vsled bede prizadetim bednega okraja zadostno svoto.

Ta predlog se naj izroči po poslovniku kolikor mogoče hitro tozadevnemu odseku.

Dunaj, dne 11. aprila 1905.

Žičkar in tovariši.

Rusko-japonska vojska.

Na morju.

Z največjo napetostjo pričakuje ves svet spopad med obema sovražnima silama na morju. Oba admiralata, Roždestvenski in Togo, skrbno prikrivata svoje gibanje in še skrbnejše svoje namene. To dokazujejo vesti, ki ne poročajo nič gotovega ampak so večinoma izmišljene. O ruskem brodogradu se na eden in isti dan poroča, da je bilo blizu otoka Haiman in na obali Kohinhine. Ravno tako so poročila o japonskem brodogradu. Prvo pravi, da je združeno v bližini Koreje, drugo, da je pri Filipinskih otokih, tretje celo, da je pri otoku Borneo. Ker so to velikanske daljave, za katere rabi brodogrje tri do sedem dni, je mogoče samo ena vest resnična ali pa nobena.

Židovski dnevnik na Dunaju „Neue Freie Presse“, ki Rusom ni posebno prijazen, je prinesel minoli teden članek iz peresa nekega

LISTEK.

Turki v Zajckloštru.

Jos. Gosak.

Grmade po gorah goré,
v nebo njih plamen šviga.

Privrel je Turek, — koder gre,

mori, rohni, požiga.

Pred njim je jok, za njim je stok,
Pomagaj zdaj nam večni Bog!

(Dalje in konec.)

Neumorno, kakor čebele v panju, pa so med tem tudi v Zajckloštru samem hiteli tlačani, hlapci in bratje pod vodstvom priorja Andreja, čigar bela halja je bila zdaj tu, zdaj tam, da se kar najbolje pripravijo za napad.

Zunanji zid, ki je obdajal obsežno poslopje na deset minut v okrožju, so v naglici še vzdignili, zajezili vodo pred čelno stranjo tekočega potoka, preiskovali muškete, grmadili pa tudi množino pušic, sulic in drugega orožja v obrambnih stolpih. Pri linah so nastanili najboljše strelece, za zidom pa kmete, oborožene z meči, vilami, sekirami in z dolgimi žreblji naježenimi porati. Še kopica panjev z vršečimi čebelami je bila pripravljena za najljutejšo silo . . .

Baš so bile te priprave v naglici končane, sta že dim in plamen gorečih vasi in sel na-

znanjala drvečo turško povodenj. Hiše na vaseh so se praznile, le trume oboroženih mož so stopale po cestah in odpravljale zapoznele begunce. Kmalo je bilo prazno, kot izumrlo.

Vedno bliže in bliže se je valil dim, bliže je prihajalo grmenje turških jezdecev. Prvi tropi so se nalik houdourniku razlili po vasi ne maraje za trdnimi zidovi pristave zavarovanih kmetov. Vzdignil se je zdaj tu, zdaj tam gost, valeč dim izza slamnatih krovov in v četrt ure je bila vsa vas v plamenu.

Nekateri jezdeci so tudi na pristavo metali goreče smolene vence, a brez velikega uspeha, ker so jih plašili gosti streli in frčeče kamenje. Puščajoč tabor in pristavo zadnjim raztresenim roparjem, se je glavna sila brzo valila proti samostanu.

V ozki, strmi soteski ob potoku, tekočem od Špitaliča, je valilo nekaj pogumnežev na turške jezdece kamenje in skalé in jih res tudi nekaj zmečkalo, a ker je bilo število braniteljev premajhno, je krdelo Turkov prehitelo sotesko brez znatnih izgub.

Večje in večje je postajalo število Turkov, ki so drli proti samostanu. Zunanji, jedva dva metra visok, in čevelj debel zid se je tu intam udiral pod močnimi udarci napadalcev in že so skušali nekateri predrzneži preplezati zid ter planiti med redke branitelje. Marsikak turban

se je trkljal po tleh, mnogoter nevernik je omahnil zopet čez ozidje z preklano glavo, a naskok ni jenjal, ampak postajal od minute do minute ljutejši in silnejši.

Da bi jih Turčini ne zajeli, ni kazalo družega nego umakniti se v notranje ozidje in iz lin in stolpov napadati sovražnika.

Z divjimi, mozeg pretresujočimi Allah klici so Turki vdrli čez ograjo proti vratom. A tu jih je vsprejela prava toča strelav iz oken, lin, hodnikov in s strehe. Vedno bolj so se grmadila trupla bradatih divjakov, in obleganci, od tega na novo podžgani in ojuščeni, so naredili izpad.

Da bi kristjane še bolj razvnel za sveto stvar — tako pripoveduje ljudska pripovedka — vzel je prior Andrej z oltarja Najsvetejšega in s tem v roki navduševalno šel svojcem naprej.

Divji krik: „Pobijte Turka, Jezus, Allah, prokleti gjaur!“ se je mešalo v strašnem tresču in žvenketu blisketajočega orožja in razvnelo bojovnike na obeh straneh do blaznosti.

V tem silnem krvavem metežu, ko je vsak iskal svojega nasprotnika, zažene se silni janičar proti priorju in mu s strahovitim udarcem krive sablje prekolje glavo. Oče Andrej se obrne proti vratom in ponese monštranco z Najsvetejšim nazaj na oltar sv. Janeza. Postavi

visokega nemškega vojaškega dostojanstvenika o rusko-japonski vojski:

Nemški general noče povedati nikakega domnevanja glede izida bitke na morju, ali cilj Roždestvenskemu more biti le: boj na življenje in smrt s sovražnim brodom. Velevažno pa je, da si ustvarimo sodbo, kakove bodo posledice zmagi ali porazu Roždestvenskega v odločilni bitki?

Na to vprašanje daje nemški general tale odgovor: Ako se Roždestvenskemu posreči uničiti japonsko brodom, ali jo vsaj izdatno poškodovati, da Rusi zadobe gospodstvo v japonskem vodstvu, zaide Japonska v obupen položaj, iz katerega se ne bo mogla več osvoboditi z lastno močjo. Nje armadi v Mandžuriji bo odrezana zveza z domovino — dovažanje ojačen in potreben za vojsko v Mandžuriji bo onemogočeno. Moč japonske vojske se bo vedno manjšala, ona ruske pa sicer počasno, ali stalno rastle. Morda bo japonsko vojskovodstvo skušalo s povečano vztrajnostjo v delovanju zboljšati svoj težavni položaj. Ali ruski vojskovodja se bo moral modro umikati, dokler ne bo imel premoči, potrebne za odločilen udarec. Vladivostoka ne bi mogel seveda žrtvovati brez težke škode izlasti glede svobode delovanja brodom. Ali težko da bi mogli Japonci z vspehom oblegati Vladivostok, čim bi jim bila zveza z domovine pretrgana. Misliti si je, da so Rusi dobro izkoristili čas in da so vsposobili Vladivostok za izdatno obrambo. In kakor bi bil položaj na mandžurskem bojišču zelo težaven, čim bi izgubili zvezo z domovino, tako bi bil tudi položaj v tej poslednji zelo resen. Na dolgo raztegneni otočni državi bi bila izpodrezana življenjska žila, ako bi jej sovražna sila grozila povsodi na obrežju in zabranjevala trgovinski promet z vnanjim svetom. Preko težav, ki bi nastale iz tega, ne mora pomagati državi in prebivalstvu nobeno janaštvo.

Zastonj bi iskala vlada v svoji finančni bedi pomoči od inozemskih bogatašev. Po izgubi svojega brodom bi bila Japonska kmalu prisiljena skleniti mir pod vsakim pogojem, razun, če bi jej prišla katera druga država na pomoč. Ali pa se sploh more nadejati kaj takega?

Tu prehaja general k vprašanju, kako se razvijejo razmere, če bo Roždestvenski poražen v odločilni bitki? Ako bi znaten del njegovega brodom našel zavetja v Vladivostoku, nastal bi položaj, sličen onemu pri Port Arturu. Če vojska ne bi mogla donesti Vladivostoku pomoči, zadela ga bi z preostalim brodom vred ista usoda kakor Port Artur, razun, da bi bila Japonska vsled izčrpanja vseh svojih pripomočkov prisiljena prej skleniti mir. Bistveno jednak položaj bi bil, ako bi bilo rusko brodom na odprtem morju tako uničeno, da bi morali ostanki brodom iskati zavetja v pri-

staniščih drugih držav. Ali to je okolnost največje važnosti —, če tudi zadene brodom Roždestvenskega najhujša nesreča, ne bi bil s tem poslabšan dosedanji vojaški položaj Rusije.

Rusija bi bila ob eno nado in nekaj sto milijonov, in žilavost vlade in dežele bi bila postavljena še na hujšo iskušnjo. Če se bo ta žilavost vzdrževala, ne bo Rusija potem prisiljena v sklep miru, ki bi jej bil škodljiv. In celo tudi če bi japonske vojske prodrle za tisoče kilometrov v Sibirijo, imela bi Rusija še vedno zadostno sredstev, da dovede do preobrata v vojnem položaju, kakoršnjega je doživel Napoleon I. po zmagovitem zavzetju Moskve. Tu bo odločitev vojne slej ko prej zavisna od vprašanja, katera od vojujočih držav bo mogla dalje prenašati trpljenje od svojih notranje političkih, finančnih in gospodarskih razmer? Ako podjetje Roždestvenskija ponesreči, bi nastali v Rusiji predpogoji za to neugodnejši. Nje kredit bi se zmanjšal, nevarnosti v notranjem bi se večale. Ali tudi sredstva Japonske niso neizčrpna. Tudi če Japonska zmaga na morju, ostali bi še dolgo v negotovosti, katera obeh držav izide zmagovalna iz te vojne.

Vladivostoko brodom se je že začelo gibati. Gotovo je to v prilog Roždestvenskijevega brodom. S tem bodo Japonci prisiljeni poslati nekoliko ladij proti Vladivostoku. Iz Tokia se namreč poroča z dne 6. t. m.: Štiri torpedovke vladivostokega brodom so se včeraj pojavile zapadno od otoka Jesso ter so blizu Sutsu vlovile malo jadranjače, katero so zažgale. Kapitana jadranjače so Rusi vjeli. Torpedovke so potem izginile v severno-zapadni smeri; najbrž so se vrstile v Vladivostok. Moštvo jadranjače se je rešilo na kopno.

Državni zbor.

Železniški minister odstopil.

Kakor je znano, stavi država velikansko železnico, katera bo vezala Trst preko Gorice, Kranjskega in Koroškega s severnimi kronovinami Avstrije. Stroški za to stavbo so pa mnogo večji, kakor so se proračunili. To prekoračenje je velikansko in znaša že zdaj nad 70 milijonov kron. A železnično ministrstvo je vedno prikrivalo te ogromne stroške, dokler jih ni moralo v zdajšnjem zasedanju vendar naznaniti poslanski zbornici. Pododsek železničnega odbora je izrekel po večini glasov grajo železničnemu ministrstvu ter mu ni hotel dovoliti nadaljnega kredita za to železnično stavbo. Železnični minister Wittek je bil vsled tega kajpada hudo razžaljen ter prosil cesarja za odpust. Cesar ga je res odpustil in sekcijski šef Vrba je postal voditelj železniškega ministrstva.

kateri je ljudstvo sploh le rekalo, „turška lipa“. Častitljiva starost in hudi viharji so tudi njo pred par leti ugonobili. Na mesto nje pa so postavili križ, znamenje Istega, ki je strl divjo turško silo in zopet zagospodaril nad polumescem prerokovim.

Zginila bode v teku času zadnja groblja ruševčega se samostana, zbrisali se bodo zadnji sledovi turške okrutnosti, a trpek sponin na Turke, ki so tako kruto ugonabliali naš rod, ne bo zamrl, ampak živel v narodovi duši naprej, kličeč osvete!

Smešničar.

Ali ga je razumel?!

Laški barantač je obogatel na Avstrijskem ter se naselil v nekem slovenskem trgu. S slovenščino pa mu je šlo, kakor Lahom navadno, zelo slabo. Neki dan mu je ušla svinja iz hleva. Iskaje njo sreča nekega človeka, in ker mu ne pride na misel ime „svinja“, ga vpraša: „Kospot, ali fi nič fidi eni osebi, imeli dolgi usti, sifi suknji in rekli fedno: ui, ui?“

Carinski tarif.

Prihodnje leto se morajo ponoviti trgovinske pogodbe med Avstrijo-Ogersko in med drugimi zunanjimi državami. Tu pa so nastale velike težkoče. Pri novih volitvah na Ogerskem je dobila večino tista stranka, ki se hoče popolnoma ločiti od Avstrije. Potem takem bi se morala med Avstrijo in Ogersko tudi skleniti posebna kupčijska pogodba in bi Ogri morali plačevati carino od svojega vina in živine, ki se prodaja v Avstrijo. A do današnjega dne se ogerski državni zbor še ni izrekel za ločitev ali proti ločitvi od Avstrije. Za avstrijske kmete bi bila to velika dobrota, če bi se proti Oggerski vpeljala carina. Tako bi se cena za naše vino in našo živino vzdignila in bi se na ta način popravila škoda, ki so jo trpeli avstrijski živinorejci vsled tega, ker bo v prihodnje Nemčija pobirala mnogo višjo carino za uvažanje avstrijske živine na Nemško, kakor do zdaj. Še eno zadevo je treba jemati v poštev. Iz Srbije se je do zdaj uvaževalo živine v Avstrijo za 40 milijonov kron. A srbska živina je večinoma okužena, ker prihaja iz krajev, kjer traja vedno kužna bolezen. Vsled te srbske okužene živine se je okužila dostikrat tudi avstrijska živina. Kakor hitro se je pa zvedelo na Nemškem, da je v Avstriji živinska kuga, so Nemci zaprli svoje meje, da se naša živina sploh, tudi tista, ki je prihajala iz zdravih krajev, ni smela uvažati na Nemško. Nasledek je bil vedno ta, da je cena naši živini padla, kadar so se njej meje zaprle proti Nemčiji. Da bi se v prihodnje zabranila ta nevarnost, so predlagali poslanci Peška in drugi, da Avstrija sploh ne sme sklepati nobene pogodbe s Srbijo in se ne sme dovoliti uvoz srbske živine. Slovenski kmetje se večinoma pečajo z živinorejo in oni trpijo največjo škodo, če svoje živine ne morejo prodati zaradi srbske okužene živine. Manjšina „Slovenske zveze“ je pa za predlog Poljaka Garapicha. Ta poslanec predlaga, naj se sklene kupčijska pogodba s Srbijo in naj se dovoli uvoz srbske živine. Toda avstrijska vlada imej pravico, pošiljati na Srbsko svoje zdravniške odposlance, ki naj pozvedujejo, če je na Srbskem živinska kuga. Ako se to dožene, potem naj Avstrija svoje meje zapre proti Srbiji tako dolgo, dokler kuga ne preneha. Nekateri člani „Slovenske zveze“ so povdarjali tudi to okoliščino, da, če bi Srbi v Avstrijo svoje živine ne bi mogli prodajati, potem so siromaki, ker v katero drugo deželo je itak ne morejo izvažati. Naglašala se je tudi jugoslovanska vzajemnost. Če mi Srbom zapremo mejo, razdiramo slogo, katera bi imela vladati med Jugoslovani. A oziri na slovensko kmetstvo ljudstvo so vodili večino kluba, da se je sklenilo, glasovati za Peškov predlog. — Pristaviti moram, da ima poslanska zbornica samo to pravico, da od vlade z drugimi državami sklenjene pogodbe ali popolnoma odobri ali pa zavže. Spreminjati ne more nobene določbe pri teh pogodbah.

Kako odpraviti vknjižane dolgove na zemljiščih?

Dolgovi na zemljiščih vedno rastejo od dneva do dneva. Koliko zemljišč je tako zadolženih, da se jim več posoditi ne more! Poljedelski odsek državnega zbora je izbral pododsek, ki se je bavil s tem za obstanek našega kmetijskega stanu silno važnim vprašanjem, kaj se naj stori, da se polagoma očistijo zemljiške knjige vknjiženih dolgov in da se zabrani nadaljno preveliko obremenjenje zemljišč z novimi dolgovi.

Za poročevalca o tem vprašanju je bil izvoljen Tirolec dr. Grabmayer, ki je svojo nalogo rešil in podal obširno tiskano poročilo poljedelskemu odseku. Mnogo strokovnjakov se je že bavilo s tem važnim vprašanjem. Raznoteri so nasvetovali to in ono. Pred nekaterimi leti so se tudi v poslanski zbornici stavili že taki predlogi. A kako naj se izbrišejo ti dolgovi? Nekateri so rekli: dežela ali država naj jih poplača. A če bi se to zgodilo, bi se zgodila huda krivica onim davkoplačevalcem, ki nimajo nobenih dolgov

Presveto v tabernakelj, se pokloni, zgrudi na tla in . . . izdihne.*

Branitelji samostana pa so v tem, ko je njih voditelj z nadčloveško močjo rešil Svetostava bogokletnega oskrunjenja, in je njegova kri oblila stopnice pred žrtvenikom Gospodovim, izvojevali slavno zmago. Razkropljeni brez orožja in konjev so bežali mohamedanci pred maščevalnimi kristjani.

Še enkrat so se skušali vstaviti v bran, še enkrat so zagnali Il Allah, hoteč oplašiti zmagepijane kristjane, a zaman! Ne v boju, v divjem mesarskem klanju padli so zadnji moslemini.

Na mestu, kjer so padli zadnji Turki, vsadili so naši slovenski pradedje lipo, ki je skoro štiristo let oznanjala potomcem, kako so kleti sovražniki našega naroda hodili plenit in ropat, a so bili pred Zajekloštom do zadnjega pobiti.

In če si še hodil pred desetimi leti po okrajni cesti v Špitalič, zagledal si par streljajev pred cerkvo Matere Božje ogromno lipo,

* Celjska kronika ve povedati, da so Turčini priorja Andreja pri istem napadu leta 1531. na kose razsekali. Zgornje je ljudska pripovedka. Op. pis.

na svojih posestvih. Dežela ali država more plačevati samo le z denarji, katere vlagajo pri davkarji davkoplachevalci. V prihodnje bom poročal, kaj nasvetuje pododsek póljedelskega odseka o tej zadevi.

Obštrukcija čeških narodnjakov.

Mladočehi nimajo nasprotnikov le med Nemci; sovražijo jih njihovi lastni rojaki, katerih je nekaj tudi v državnem zboru. Vodja čeških skrajnih narodnjakov je državni poslanec dr. Baksa. Ta očita Mladočehom njihovo nedoslednost, da so pripustili redno obravnavo o carinskem tarifu, ne da bi bili dobili od vlade le trohico pravic za češki narod. Da zaupanje do Mladočehov res gine med češkim prebivalstvom, je pokazala neka volitev za deželni zbor, ki se je vršila pretečeni teden. V okraju, ki je bil vedno varen za Mladočeha, je zmagal nasprotnik mladočeškega kluba. To je hud udarec za Mladočeha, ki so pred blizu 14 leti pri volitvah za državni zbor popolnoma premagali stranko Staročehov, katerih voditelj je bil velezaslužni dr. Rieger. Ne le v zbornici, tudi v proračunskem odseku skušajo češki narodnjaki z zahtevo, naj se glasuje po imenih, zavleči delovanje državnega zbora.

Novi ministri.

Razširjena je govorica, da bodo nekateri ministri odstopili in prevzeli njihove posle češki, poljski in nemški poslanci. To bi se imelo zgoditi po končanem deželnem zboru češkim. Ta deželni zbor, ki že več let ne more zborovati radi nemške obštrukcije, bo sklican dne 18. majnika. Med zasedanjem češkega deželnega zbora preneha državni zbor.

Dopisi.

Od Sv. Jurja v Slov. gor. (Razno.)

Velika sobota! Kdo se je ne veselil, težko pričakujoč vesele aleluje? Pa kakor je bila za nas vesela, tako je bila žalostna za dobre stariše Pa v a l e c. Nam so zvonovi zopet zapeli, oznanjujoč veselo alelujo, ali njim pa oznanjujoč žalost in zadnjo popotnico njihovega šestletnemu sinčku v grob.

Komaj se pa poslovim od njega gomile, že nas pretrese druga žalostna vest, kar ravno ta čas je umiral drugi fantič, sin Janeza Š e n v e t e r, učenec drugega razreda, kateri je še le na smrtni postelji sprejel prvo sv. obhajilo. Dobrim slarišem izrekamo naše toplo sožalje!

Pogorel je na velikonočno soboto med deseto in enajsto uro po noči B a u m a n o v hlev. Zadušilo se je osem glav goveje živine, konj, osem svinj in vsa perutnina. Oh, to bil je žalosten pogled! Škode je samo na živini čez 2000 kron, kaj še potem drugo? Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Sedaj pa pogledjmo nekoliko tukajšnje krajevne politične razmere. Ker se volilni boj z nekako besnostjo vrši na vseh krajih in nam naši nasprotniki pod zastavo ptujske giftne cunje hočejo spodkopati naša krščansko narodna tla, zato si oglejmo njih priprave najprej pri okrajnih volitvah. Tukaj namreč imamo moža, na katerega smo nekdanj s ponosom zrl, upajoč, da imamo v njem osebo, kateri nam bo pomogel ohraniti naš mili okraj na narodno krščanski podlagi. Pa varali smo se! Sedaj, ko si je nakopičil bogastvo slovenskih grošev, nam ravno z njimi koplje naroden grob s tem, da dela dobre slovenske kmete od sebe odvisne tudi v političnem oziru. — On pravi: Kmet naj voli kmeta, seveda takšnega, ki zmetuje katoliško cerkev in blati slovenski jezik.

Tudi mi pravimo: prav je tako, kmet naj voli kmeta, ali voliti hočemo takšne, kateri so zmiraj zvesti sinovi matere Slovenije, kateri so se zmiraj držali naših svetih krščanskih načel. Zastonj je tvoja grožnja: „Die müssen gestrichen werden.“ Mi pa pravimo: prečrtan moraš biti ti in vsi tvoji pristaši, ker komur ni mar lastno blagostanje, kako mu bo potem za blagor celega okraja.

Nekaj enakega godi se tudi pri pripravah za občinske volitve v Partinju. Tudi tamkaj si je hotel vsem dobroznani posilinemec in goreč častilec ptujskega lisjaka pridobiti volilce na svojo stran. K temu mu je hotel pomagati ob času svojega prihoda v občino pošten in dober slovenski kmet, na katerega smo že takrat zaupali in mu izročili občinsko upravo. Ali škoda ga! V svoje umazane kremplje dobil ga je ptujski lisjak, izdril mu narodno prepričanje, zasadil pa mu v srce mržnjo do svojega naroda slovenskega. „Izobrazil“ ga je toliko, da imenuje krščansko misleče ljudi „farške podrepnike“, Slovence „ksindl“ in hudoben je v njegovih očeh, kdor se pokaže Slovenca. Kajti on je postal kar čez noč velik Nemeč, čeravno še kruh nemški zapisati ne zna, veliko manj ga je kedaj jedel na nemški zemlji.

Vendar pa je ta „Nemeč“ zadnji čas sprevidel, da njegovega ljubega Francina vsa občina radi njegovega vedenja in življenja ne mara za občinskega predstojnika. Za to si je iztuhtal nekaj posebno pametnega! Ljudstvu bom govoril, da hočem postati predstojnik, na ta način šlo mi bo na limanice in mi pomagalo k izvolitvi odbora narodnih izdajalcev, med katerimi mogoče vendar zasede mandat tudi moj ljubljenec Franc. Če bi potem pri izvolitvi župana vendar ne bil svest večine za Francina, še le potem se ponudim jaz za župana, Franc pa naj bo potem moj „šribar“. Potem bo vseeno, si misli, v nemčursko brezverni vreči imamo partinsko občino in naš nemčurski bič naj zanaprej občuti dobro slovensko partinsko ljudstvo.

„Proč z vsem slovenskim ksindlom iz odbora“, to hočejo doseči nemškutarski podrepniki. Mi pa pravimo: kedor pa dobro slovensko ljudstvo imenuje ksindel, kedor izdaja svoj rod, kedor zametuje nauke katoliške cerkve, kedor blati nje duhovnike, kedor ne živi kot kristjan, s tistim proč od odbora in z vsemi tistimi, ki se z njim družijo. V odbor pa vrle, poštene krščanske slovenske može! Živela krščanska narodna vzajemnost!

Črešnovec pri Slov. Bistrici. (Razno.)

Najprvo poročam, da imamo občinske volitve za občino Črešnjevce dne 15. maja 1905 ob 9. uri dopoldne v županovi hiši Jožefa Laha na Črešnjevcu. Vršile so se že dvakrat, toda obakrat je štajercijanska stranka vložila ugovor na c. kr. okrajno glavarstvo in obakrat ji je bilo ugodeno. Ako bi bila katoliška narodna stranka propala, gotovo bi se ji ne bilo ugodilo. Nemčurska stranka sama ve, da ji je odklenkalo na Črešnjevcu, zato bo napela še enkrat vse svoje sile, da zmaga. Toda upati hočemo, da se ji tudi zdaj ne posreči. Stranka je svojega propada sama kriva, ker je nelepo delovala proti županu Lahu in tajniku Pušniku. Pridite tedaj, vrli slovenski možje, kateri hočete dobro gospodarstvo v občini, in volite vrle, krščansko misleče slovenske može. Pridite v obilnem številu 15. majnika na Črešnjevce tudi vi neustrašeni domoljubi slovenski iz župnije laporske! Velikanski maj, katerega so postavili slovenski fantje pred gostilno g. Kapuna, vas kliče — jasno vam govori, kje se najdemo in pogovorimo glede volitev, s trdnim prepričanjem, da zmagamo. Na svidenje vrli slovenski volilci! — Na cvetno nedeljo t. j. 16. aprila 1905 bila je na Črešnjevcu volitev novega konkurenčnega odbora. Udeležba je bila obilna. Voljeni so sami vrli slovenski možje v novi odbor. Toda to je razkačilo Ludovika Kresnika, ki brez rekurza živeti ne more — in res, hitro je vložil rekurz na c. kr. okrajno glavarstvo v Maribor, da bi se ta volitev ovrгла. Do sedaj še ni nobenega glasu nazaj. — Na Črešnjevcu v šoli je imel dne 9. aprila t. l. v nedeljo popoldne g. Franc Goričan, kmet. potovalni učitelj iz Maribora, svoj poljudni govor o kmetijstvu. Zbralo se je veliko ljudstva, kmetov in tudi gospodinj. Vsi so gospoda pazljivo poslušali s posebnim zanimanjem. Bodi temu gospodu izrečena prisrčna hvala za njegov trud in prosimo še drugič. — Po Črešnjevcu

se plazi po noči kurji tat, kateremu nikakor ne morejo priti na sled. Naredil je že precej škode. Privoščiti si je pač hotel tudi kurje pečenke, ki mu je gotovo dobro dišala o velikonočnih praznikih.

Sv. Martin pri Vurbergu. (Vabilo.) Prihodnjo nedeljo, t. j. 14. velikega travna (maja) bo predaval v šolskem poslopju po popoldanski službi božji potovalni učitelj gospod J e l o v š e k o živinoreji, posebno o reji svinj. Ravno reja svinj povzroča pri nas, kakor na mnogih drugih krajih, še mnogo truda, a tudi mnogo stroškov, tako da navadno posestniki le toliko svinj spitajo, kolikor ravno potrebujejo za dom, k večjemu še eno ali dve za prodajo, da dobe nekaj novcev za dačo in druge potrebe. Da se pa reja svinj lahko dobro obnese in prinaša več dobička, je treba premišljevat, kako se more to ceneje izvršiti, kakor je bilo do sedaj mogoče. O tem pa bodete, dragi farani, slišali pri napovedanem predavanju. Le pridite v obilnem številu, posebno pa ve gospodinje pa tudi dekleta, k predavanju, in zagotovljeni bodite, da vam ne bo žal časa, ki ga bodete za to zgubile. Naj bi ne bilo predavanje tako slabo obiskano, kakor je bilo žal že dvakrat o priliki predavanja o sadjarstvu in vinarstvu! Ne mislite, da gg. potovalni učitelji ne poznajo vaših razmer, da nimajo skušnje o tem, kar govore, in da pripovedujejo samo o tem, kar čitajo po knjigah! O ne, oni nam samo priporočajo to, kar so sami opazovali po mnogih drugih krajih, in kar so poskusili že sami in se pričali, da je v resnici posnemanja vredno. Pokažite tedaj tokrat, da vam je mar napredek in vaš lastni dobiček, s tem, da v obilnem številu dojdete. Začetek bo takoj po večernicah. G.

Ptuj. Nemško uradovanje na vseh koncih! Pri nas imamo vsled posebne vladne milosti nemške uradnike, kateri za Slovence le nemški uradujejo. Ista dobrotta se nam vsiljuje tudi od drugod. Ker ni časa, da bi se človek v vsakem pojedinem slučaju pritožil, mora se vendar pritožiti, kadar se jezikovni ravnopravnosti grdo bije v obraz, kadar se zakon naravnost tepta. Če človeku jeza vskipi, potem se navadno glasno pritoži, tako glasno, da ga tudi v ministrstvu slišijo! Če pa to konečno vendar poseže vmes in prime podrejene mu urade, potem ti skušajo vse vtajiti in se izgovarjajo, da se vse kadi. Saj dobro vedo, da oboje zaleže, da jim je vse dovoljeno. Tu podamo iz najnovejše dobe lep zgled.

Lani je posojilnica ptujska plačala pri c. kr. glavni davkarji neko pristojbino. Ta urad je vedel, da je posojilnica slovenski zavod. Vrh tega pa se je v slovenskem dopisu tirjala pobotnica in je bila nakaznica slovensko pisana. Za rešitev je dal mariborski davčni urad nemško pobotnico, kakor v zasmeh, da se je od njega tirjala slovenska. To se je v pritožbi naznanilo finančnemu ministrstvu. To je stvar preiskovalo; konečno je dobila ptujska posojilnica sledečo rešitev:

C. kr. finančno okrajno ravnateljstvo. Štev. 124/V. P. Maribor, dne 22. aprila 1905. Hranilno in posojilno društvo v Ptuj.

Na pritožbo z dne 19. grudnia 1904 se vsled ukaza finančnega ministrstva z dne 3. sušca 1905, štev. 449, ozir. finančnega deželnega ravnateljstva v Gradcu z dne 17. aprila 1905, štev. 1008 Pr. društvu razodene, da po uspehu poizvedb dotične davkarske uradnike samo toliko zadene krivda, kar jim je manjkalo potrebne pazljivosti, da so pobotnico le iz pomote vsled nujnosti in sile uradnih opravil v nemškem jeziku izpisali. Slovenska pobotnica je priložena.

Ferraris.

Ti ubogi nemški uradniki! Toliko in tako nujna opravila imajo, da ne morejo slovenske uradne pobotnice izpolniti! Ali gospod grof Ferraris res misli, da se za to potrebuje več časa, ali da njegovo rešitev kdo resnim smatra?

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebnosti. Okrajni komisar baron Warsberg je imenovan za nadkomisarja in je prestavljen v Gradec. — V Celje pa pride namestniški koncipist dr. pl. Ehrenwert iz Leobna. — Namestniški koncipist Emil Lubec v Celju je imenovan za okrajnega komisarja. — G. dr. Murko Cerkvenc, zdravnik v Št. Petru pod Sv. gorami, je postal železniški zdravnik v Zaboku na Hrvaškem. — V začasni pokoj je stopil davkar Ivan Šumenjak v Gornjemgradu. — G. dr. Jos. Rakež, okrožni zdravnik v Šmarju pri Jelšah, se poroči z gđ. Liziko Streherjevo. Bilo srečno!

S pošte. Mesto poštnega upravitelja v Št. Juriju v Slov. gor. je podljeno g. Francu Kranje.

Iz šole. Štirirazredna ljudska šola v Kamnici se razširi v petrazredno, trirazredno v Pilštanj v štirirazredno in dvo-razredno v Štorah v trirazredno. Nastavljeni so: za šolskega vodjo v Sele-Vrhe gosp. J. Mohorko, učitelj v Št. Jerneju pri Muti, za stalnega učitelja ozir. učiteljico: v Šent Petru pod Sv. Gorami g. Franc Gostinčar iz Dobja, v Žetalah g. Jožef Korban, začasni učitelj istotam, v Kapeli pri Brežicah tamošnji začasni učitelj g. Martin Zatljar, v Sromljah gđ. Marija Čuček in Čadrama, v Zabukovju tamošnja začasna učiteljica gđ. Frančiška Hrovat, v Lembergu ga. Marija Zidar iz Novocerkve pri Vojniku in v Poljčanah tamošnja začasna učiteljica gđ. Amalija Martelanc.

Mariborske novice. Dne 2. t. m. je peljal Felberjev hlapec Jakob Likavec, naložen voz drv. Pri vходу na dvorišče se splašijo konji in voz se zvrne na nesrečnega hlapca ter mu zmečka obe nogi. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je pa še isti dan umrl. Likavec je služil od l. 1886 pri Felberju in je bil 69 let star. — Mariborski občinski svet je prepovedal v svoji zadnji seji slovenske napise na predmetih, ki molijo v ozračju nad mestnim ozemljem. Na hišah pač smejo biti slovenski napisi, ker tam nima mestna oblast sploh nič ukazati. Toda tudi na teh predmetih, ki molijo v mestno ozračje, nima mestni svet pravice prepovedati slovenskih napisov in je njegov sklep popolnoma neveljaven! Prvič je tak sklep proti članu 19. o. z., drugič pa postava dovoljuje obrtniku in trgovcu, da rabi na svojih tablah tisti jezik, katerega on hoče rabiti. Mariborski mestni očetje so toraj v svojem slepem sovraštvu do Slovencev popolnoma protipostavno ravnali. Tisti urad, ki bi moral ravnati in ščititi zakone, jih sam tepta ter njim nasprotno dela. Posebno odvetnik dr. Lorber je bil za odpravo slovenskih napisov. Gotovo mu začne na stara leta očitati vest, zakaj da je zapustil svojo mater Slovenijo, in ker mu slovenski napisi vedno na novo zbuja vest, zato jih tako sovraži. V mestnem svetu sedi tudi eden socijaldemokrat. Ti ljudje vedno zatrjujejo, da so mednarodni, da je njim vsaka narodnost jednako draga. Toda naš socijaldemokrat v mestnem svetu si je mislil, ker sem že med volki, bom pa ž njimi tulil. Ovrigel je svoja socijaldemokratska načela ter izjavil, da on ni proti temu, da se prepovejo slovenski napisi, čeravno ga zato ni živa duša vprašala. Pokazal je s tem, da je mariborska socijaldemokracija prepojena z nemškonacijonalnim duhom! Skrb mariborskih Slovencev pa naj bo, da kmalu dobe dovolj slovenskih obrtnikov in trgovcev v mesto, da našemu ljudstvu ne bo treba hoditi k ljudem, ki ga sovražijo! — V Gradcu so prijeli 33 letno Jožefo Hercer iz Sladke gore pri Radgoni, ki je te dni ukradla nekemu posestniku iz ptujske okolice v nekem tukajšnjem hotelu 600 K.

Lukomatija ušel. Na mariborskem južnem kolodvoru je čakala lokomotiva na drugo, da se potem skupno odpeljata v tovarno na koroškem kolodvoru. Ko so hoteli drugo pristaviti, je ista s tako silo trčila v

stoječo, da ji je popolnoma polomila zadnji del in da sta padla strojevodja in kurjača na obeh lokomotivah raz nju. Pri tem močnem sunku pa se je odprla zatvornica para na stoječi lokomotivi in ta je zdirjala sama naprej. V grozni hitrosti se je pripeljala na kor. kolodvor. Tam je zapeljala na neki tir, kjer so stali štirje vozovi. Ti so bili v trenutku samo kup razvalin, v katere se je zarila lokomotiva in obtičala. Oba strojevodja in kurjača imata več ali manj hude poškodbe.

Nemška nesramnost. V zadnji številki smo poročali, da je neki nemški pobalin vrgel kamen v bralno sobo v prvem nadstropju Narodnega doma, ko je bila ravno pevka vaja in da je bil le srečen slučaj, da kamen ni priletel nikomur v glavo. In kaj nam na to odgovori lažnjivka vseh lažnjivk „Marburger Zeitung“? Da so Slovenci sami najeli dotičnega falota, naj vrže kamen skozi okno, da morejo potem Nemce obdolžiti! Ali si je mogoče misliti bolj ostudnega pisarjenja? „Fej“ taki časnikarski cunji!

Avstrijski bankovci v Mariboru prepovedani. Kakor poročamo med mariborskimi novicami, je prepovedal občinski odbor slovenske napise v mestu. Ker pa imajo tudi sedanji avstrijski bankovci slovenske napise, so seveda tudi prepovedani. Mariborski Nemci namreč sovražijo vse, kar je slovenskega! Ne nosite jim toraj avstrijskih bankovcev, sicer jih razjezite z na njih stoječim slovenskim napisom!

Klevetniki Slovencev. Zadnja Marburgerca zopet na najgrši način blati Slovence. Imenuje jih „bindiše Hereros“, (Hereros je divji narod v srednji Afriki), neumne dvonoge stvari, dvonoge živali, ljudožrce i. t. d. Kaj ne, „Štajerc“, naši kmetje se bodo morali nemško učiti, da bodo videli, kako nas vedno Nemci nesramno psujejo!

Št. Lovrenc nad Mariborom. Zaradi tatvine so bili kaznovani: 15 letni Ljudevit Gorjak na 6 mesecev, 19 letni Janez Namestnik na 6 mesecev, 21 letni Franc Schuper na 8 mesecev, 28 letni Franc Ružič na 3 mesece, 20 letni Franc Borštner na 2 meseca, 19 letni Franc Paulič na 4 mesece in 41 letna Marija Pavlič na 3 mesece težke ječe.

Radvanje pri Mariboru. Že oktobra lanskega leta je bila občinska volitev v Radvanjah, a ker je židovski potomec baron Rosmanit vkljub temu, da je bil na zabavnem potovanju po Italijanskem, dal namesto sebe voliti s pooblastilom, zato se občinski odbor ni mogel sestaviti. Gostilničar Pšunder je namreč vložil ugovor proti volitvi. Toda Rosmanit je baron in ne kmet, zato je namestnija pri ugovoru posebno milostno postopala. Razveljavila je samo glas Rosmanitov, volitve pa ni ovrгла, čeravno se je zaradi nekaterih občinskih mest moralo celo zrebat. Tudi zdaj, ko je bil Rozmanitov glas razveljavljen, se je moral vršiti žreb med Rosmanitovim oskrbnikom Zöhrerjem in Lauerjem, a je Zöhrer odstopil. Sedaj bode menda vendar kmalu volitev župana! Ta slučaj nas zopet uči, kako se ravna z nemškimi baroni in kako s slovenskimi kmeti!

Iz Poljčan se poroča: Dne 1. t. m. nas je zapustila učiteljica gospodična Ana Osana, ki je tukaj službovala 11 let. — Deželni odbor in okrajni zastop slovenjbiški sta dovolila vsak po 200 K podpore tukajšnji obrtni šoli. A za kmete? — Okrajni odbor je poslal v šolski odbor obrtno nadaljevalne šole g. Franca Hartnerja.

C. kr. ministerstvo za poljedelstvo naklonilo je gosp. Andreju Žmavcu, strokovnjaku za vinarstvo, podporo, da nadaljuje svoje praktične strokovne študije po Francozskem. Skoro leto dni je že, kar je odšel na Nemško ter tam z nenavadno vztrajnostjo povsod praktično sodelujoč po vseh znatnih vinorodnih krajih nabiral skušnje in spopolnjeval svoje znanje. Posebno je poučeval zadružništvo. Na Francozskem, v državi, kjer je vinarstvo nedvomno na vrhuncu si more pa sedaj svoj

obzor še zelo razširiti. Komu bo to v korist? Našemu splošnemu vinarstvu! Častitamo toraj g. Žmavcu za dosežen vspeh pa tudi našemu vinarstvu, ki bo imelo končno korist od tega.

Ptujske novice. V zadnji občinski seji se je sklenilo razširiti parno pralnico. Gotovo je v ptuju mnogo umazanega, da morajo razširiti ta zavod. — Na Florijanskem trgu je povozil hlapec špediterja Šegula pijonirskega desetnika, ki se mu je pripeljal na kolesu nasproti. K sreči se desetniku ni kaj hudega zgodilo.

Uradne ure v ptujski davkariji bodo od 1. junija t. l. naprej v delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 1. do 5. ure popoldne. Sklep blagajne ob 3. uri popoldne.

Prvi roj. Dne 3. maja t. l. je dobil posestnik in mlinar v Polžah pri Novicerkvi gospod Jurij Samec prvi, razmeroma močen roj, kar je tako zgodnji čas gotovo nekaj izvanrednega, posebno še, ker april ni bil lep.

Ješenci pri Slivnici. Na državni cesti so našli dne 3. t. m. posestnika Jožefa Vodušek iz Ješenc težko ranjenega. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico. Bržkone je padel iz voza ter se povozil.

„Draga smodka.“ Vesela družba pri g. Lukmanu na Krčovinah pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža je nabrala po dražbi ene smodke v prid družbe sv. Cirila in Metoda 12 K 7 v, kar je pri enakih prilikah posnemanja vredno.

Velika Nedelja. V nedeljo, dne 28. maja popoldne bo vroznani potovalni učitelj za čebelorejo, g. Jurančič od Sv. Andraža predaval in razkazoval o čebeloreji. Nobeden čebelar tukaj in v okolici naj ne zamudi ugodne prilike, da se izpopolni v tej stroki, ker le kdor umno gospodari s čebelami, dobiva od njih mnogo koristi.

Iz Rogatec. Naš trg je zagrizeno nemško gnezdo, kjer se sme Slovincem delati krivica, kakor se komu poljubi. Vse nepostavnosti oblasti mirno gledajo in jih s tem odobravajo. Kljub temu, da je sodni okraj do 88 odstotkov slovenski, ima sodišče samonemški nadpis zunaj, pa tudi v notranjem je vse nemško. Nadpisi pri občini so samonemški, istotako na pošti in drugod. Na kolodvoru bi imeli biti dvojezični napisi, ker jih nekateri nemški gospodje za nič nečejo gledati, raje napisov sploh ne napravijo. To je pač vrhunec nemške nadutosti. Naša šola je samonemška, kjer se učijo otroci hajlati in svojo materinščino zaničevati. Šolski prostori se oddajajo na razpolago šidmarkovski knjižnici itd. Vrsta takih in enakih krivic je predolga, kakor da bi vse tukaj naštel. Kdaj se vendar kdo oglasi za pravice ubozega slovenskega trpina tudi v našem kraju! Še je čas rešitve, zato na dan slovenski delavci, da se nam vendar ne začnejo tudi tukaj meje pogrezati.

Železnica Grobelno—Rogatec. Včeraj, dne 10. t. m. je bila na Dunaju deputacija iz Šmarja in Rogatec, ki je pod vodstvom drž. poslanca dr. Ploja se oglašila pri vodji želez. ministrstva Vrbi v zadevi zgradbe železnice Rogatec do deželne meje. Voditelj železničnega ministrstva je obljubil storiti vse, da se zgradba pospeši.

Kapela pri Radencih. Dne 6. t. m. je umrl cerkveni ključar J. Veberič, kmet v Boračevi. Pokojni je bil pobožen kristjan, pa tudi zaveden Slovenec, ki se je neustrašeno potegoval za pravice slovenskega naroda, ko je bil občinski predstojnik boračevske občine in ud gornjeradgonskega okrajnega zastopa. Bil je moder gospodar in si je vsako najmanjšo reč natanko zabeležil. Bil je ves čas zvest naročnik „Slov. Gospodarja in tudi marljivi dopisnik v prejšnjih letih. N. v. m. p.

Srebrno in svinčeno rudo so začeli kopati v Razboru pri Slovenjem Gradcu. Podjetnik je g. Aleksander Otič iz Celovca, ki kupuje vsa okoli rudokopov ležeča posestva.

Sv. misijon se bo obhajal v Razboru pri Slov. Gradcu od 27. maja do 4. junija t. l.

V Šmartnu pri Slovenjgradcu je umrl dne 7. t. m. osmošolec mariborske gim-

nazije Franc Zavodnik. Pogreb, katerega je vodil profesor rajnega, č. g. dr. Anton Medved, se je vršil dne 9. t. m.

Koliko je celjska občina dolžna mestni hranilnici? Svojega dolga mestni očetje ne izdajo, pa tudi „šparkasa“ mora molčati, ker bi se moral pokazati v precej — poletni opravi. Sedaj pa so se deloma le izdali. Občinski svet ima namreč po pravih pravico, razpolagati s čistim dobičkom in obrestmi rezervnega zaklada mestne hranilnice v obekoristne in dobrodne namene. Za lansko leto je izkazala hranilnica 33.329 K takega razpoložljivega denarja ter vprašala občinski svet, v katere dobrodne namene se naj ta denar obrne. In občinski očetje so sklenili: 33.329 K se naj porabi edinole za pokritje zaostalih obresti od vseh kapitalij, ki jih ima mestna občina izposojene iz „šparkase“. Računi lahko vsak sam.

Celjske porotne obravnave. V ponedeljek, dne 8. t. m. je stal pred porotnim sodiščem 57 letni branjevec Franc Bolihar iz Trbovelj, obdolžen umora. Obsojen je bil samo zaradi prestopka zoper telesno varnost na osem mesecev težke ječe.

Vitanje. Tukajšnji cerkovnik M. Poklič opravlja že 51 let cerkveno službo. Za svoje zvesto službovanje je sedaj odlikovan. K tej njegovi veseli in častni slavnosti so prišli tudi njegovi dobro preskrbljeni otroci. Otroci in vnuki so stali zraven sivolasnega 82 letnega starčka, ki se je mnogo trudil dolga leta in še sedaj, da je redno oskrboval svojo službo pri obeh cerkvah ter pogosto prehodil izredno hribovito in težavno župnijo ter poznal vsako hišo, vsako stezico. Še dobro ohranjenega starčka in njegove otroke so solze oblile, ko je v nedeljo, dne 7. majnika med sveto mašo pokleknil pred altar ter prejel sveto obhajilo. Potem mu je bila od veleč. g. župnika med primernim nagovorom pripeta na prsa svetla svetinja za zvesto službovanje. In ne samo on ter njegovi sorodniki se veselijo starčkove slave, marveč tudi župljani, ki govorijo: prav in lepo je to zanj in za nas vse, ker redkokedaj kak cerkovnik doseže tako čast in visoko odlikovanje.

Trbovlje. Umrli sta Terezija Juvan, žena pekoveškega mojstra v Lokah, na legarju in Marija Biderman, najboljša učenka 4. razreda.

Nemška šola v Mozirju! List „Süddeutsche Presse“ je vprašal občinski urad v Mozirju, kaj je na tem resnice, kar pišejo nemški listi o nemški šoli in nastavljanju nemškega učitelja v Mozirju. Dobil je sledeči odgovor: „Na tamošnji cenjeni dopis z dne 30. aprila 1905 se poroča, da je vse dopisovanje neresnično in da so se sklenili potrebni koraki, da se bo vse to preklicalo. Županstvo trg Mozirje, dne 4. maja 1905. Ivan Ovčjak, župan.“

V Teharjih je dne 3. t. m. umrl gospod Jožef Pečnak, veleposestnik tamkaj. Pokojnik, vrl slovenski narodnjak, se je celo življenje prav živo zanimal za razvoj Slovenstva na Spodnjem Štajerskem, zlasti pa za domačo zgodovino plemenite vasi Teharje. Raziskaval je zgodovinske vire, ki imajo dokazati poplentenje Teharjanov. O teh svojih raziskavanjih je izdal tudi posebno knjigo. Njegovo rodoljubno in verno srce se najbolj zrcali iz oporoke, kjer je visoke, po tisočakah broječe svote zapustil za narodne namene: za dijaški dom, za dijaško kuhinjo v Celju itd. Zlasti mnogo je žrtvoval za postavljanje nove župne cerkve v Teharjih, dobro vedoč, da je imeti nov božji hram ena najbolj vročih želja teharskih Slovencev. Da se zidanje cerkve pospeši, je v oporoki stavil pogoj, da se izplača določena vsota le tedaj, če se ista dogradi do gotovega časa. Slovensko Teharje, ki je izgubilo enega najboljših svojih sinov, je priredilo pokojniku prelep pogreb, da se izkaže najstarejšemu prvoboritelju dostojna zadnja čast. N. v. m. p.

Teharski posilinemci obsojeni zaradi soudeležbe pri tatvini! Špes in Janez Goršek, prvi je tast Janezov, drugi je brat

posilinemškega župana Gorškega, sta bila dne 10. aprila obsojena pri celjskem sodišču vsak na 24 ur zapora radi soudeležbe pri tatvini. Kupovala sta namreč ukradeno blago od nekoga Nečeka, Pečnakovega hlapca.

Videm ob Savi. V noči na 10. t. m. stazgoreli na Vidmu posestnici Volčanjšek z vsem svojim imetjem. Šest gasilnih družb je komaj omejilo ogenj in rešilo sosedna poslopja, a Volčanjškovim niso mogli rešiti nič, niti življenja niti premoženja. Zgoreli sta obe!

Mura je narastla vsled taljenja snega na Gornjem Štajerskem. Bati se je, da bo voda narastla kakor meseca oktobra lanskega leta.

Artiče pri Brežicah. Umrli je po kratki, zelo mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, dne 2. t. m. mladenič „Marijine družbe“ Anton Metličar, star 20 let, torej v cvetu svoje mladosti. Bil je ponižen in krščanskega vedenja. Pogreba se je udeležilo precej ljudstva in pa fantje iz Marijine družbe. Zelo ganljivo nagrobno so govorili č. g. Potovšek, voditelj Marijine družbe. Bodi mu zemljica lahka!

Pozor šolskim vodstvom! Ker je lepo petje šolske mladine dika in čast vsake šole, opozarjamo sedaj, ko se pričnejo šolarske maše, gg. učitelje in učiteljice na praktično zbirko cerkvenih pesmi. Pesmarica „Prijatelj otroški“ si je pridobila splošno zaupanje po svoji izborni vsebini, po lični obliki in, kar je poglavito, po čudovito nizki ceni. Dobiva se namreč v Zvezni trgovini (D. Hribar) v Celju in v Cirilovi tiskarni v Mariboru v trojni obliki: Oblika A: mehko vezan izvod stane 16 v, oblika B: v platno vezan 24 v, oblika C: elegantno vezan 36 v. K tretji izdaji (1905) „Prijatelja otroškega“ se dobi tudi partitura „Veselje angelsko“ po 50 v, s pošto pa 56 v.

Vojaški begunec. Karol Kovač, doma iz Petrovč, ki je služil pri 27. pešpolku v Ljubljani, je minoli teden pobegnil od vojakov. Izposodil si je kolo, na katerem se je odpeljal. Njegovo obleko so našli v nekem gozdu blizu mesta.

K 28 dnevni orožni vaji bodo poklicani 13. junija t. l. vsi tisti rezervisti in nadomestni rezervisti, ki so določeni v vojnem času za sestavo mejnih obrambnih stotnij ob avstrijskološki meji. Po leti, ko je največ dela, se kličejo mladi možje k orožnim vajam. To bo zopet udarec za kmeta!

Razglednice z Strossmayerjevo sliko prodaja po 10 v komad trgovec s papirjem g. Jernej Bahovec v Ljubljani. Isti trgovec prodaja tudi tri skupaj pritrjene razglednice, katerih ena ima slike slovenskih pesnikov.

Novi molitveniki. V zalogi katoliške bukvarne v Ljubljani sta izšla zopet dva lepa molitvenika. Izdal ju je ljubljanski knježkofijski ordinarijat v soglasju z drugimi škofijami. Prvi „Šolski molitvenik“ ima le najpotrebnejšo vsebino, vendar pa tako, da za ljudske šole v resnici zadostuje (tudi za prvo sv. obhajilo). Drugi večji molitvenik „Večno življenje“ ima vso vsebino „Šolskega molitvenika“, ob enem pa je toliko razširjen, da bo koristen, zanimiv in priljubljen tudi odraslim. Cena je sledeča: „Šolski molitvenik“: v rdeči obrezi stane 80 v, v zlati obrezi 1.20 K; „Večno življenje“: v rdeči obrezi stane 1.20 K, v zlati obrezi 1.60 K. Na deset naročenih izvodov se dobi eden, na dvajset pa tri kot nameček. Poština se še posebej zaračuni.

Društvena poročila.

Velika narodna veselica v Mariboru. Pripravljalni odbor prosi vse cenjene pevke in pevce v mariborski okolici za sodelovanje. Istotako se prosijo vsa slavna društva na Slov. Štajerskem za samostojno sodelovanje, katero naj blagovolijo naznaniti, da se ukrenejo potrebne odredbe. Od skupnega pevskega zbora se bodo proizvajale sledeče pesmi: 1. Ciril-Metodova himna s spremljevanjem godbe. 2. Občutki, moški zbor, Aljaš (II. zvezek pesmarice). 3. Nazaj v planinski raj, Nedved (I. zvezek

pesmarice). Vsi dopisi, ki se tičejo te veselice, se naj pošljejo na naslov: „Načelstvo za prireditve veselice sv. Cirila in Metoda Maribor, Narodni dom.“

Bralno in pevsko društvo Maribor priredi povodom otvoritve vrta v Narodnem domu dne 1. junija t. l. koncert.

Za mariborsko dijaško kuhinjo so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Posojilnica v Gornji Radgoni 20 K, Korošec 1 K, župnik Koren 10 K, dekan Hrastelj 10 K, v Rušah nabrala gđ. Ivanka Srnc 20 K, odvetnik dr. Pipuš 37 K 2 v, požarna bramba v Cezanjevcih 20 K, konkurenti 25 K, nadučitelj Bregant 2 K, učitelj društvo slovenjegraško nabralo na izletu pri Rotovniku v Lehnu 16 K 50 v. Vsem srčna hvala!

„Sloven. pevsko društvo v Ptuj“ si je izvolilo pri izvanrednem občnem zboru dne 7. maja 1905 sledeči odbor: gg. Drag. Zupančič, predsednik; dr. Bela Stuhec, podpredsednik; Val. Kajnih, tajnik; Iv. Muršec, blagajnik; Silv. Šentjure, arhivar; namestniki pa: gg. Miran Lorber, Jož. Slavinec, Ant. Poreker, Iv. Strelec. Zunanjim odbornikom so bili voljeni gg. Matej Hubad, Ljubljana, prof. Jošt, Celje, Iv. Zemljič, Maribor in Fr. Zaherl, Ljutomer; revizorjem pa gg. Jož. Zelenik, Jak. Kopic in Ferd. Skuhala.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prosi tem potom vse one častite rodoljubkinje in cenjene rodoljube, ki se ukvarjajo z razprodajo „narodnega koleka“, da izvolijo vsaj do konca meseca majnika 1905 uposlati podpisane vodstvu še dolžne zneske. Ob enem se naprošajo, da izvolijo naznaniti od koga da so prejeli te „narodne koleke“, za katere pošiljajo denar. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Iz Kozjega. Igra, ki jo je „Gospodar. bralno društvo“ z novo godbo priredilo minulo nedeljo, se je prav dobro obnesla. Natančneje poročilo objavimo prihodnjič.

V korist pogorelcem v Šešcah prirede Žalski diletanti v nedeljo, dne 14. maja v dvorani g. Franc Hodnik-a veselico s petjem in gledališko predstavo. Začetek ob 1/2 8 uri zvečer. Ker je namen tako blag — saj hitimo nesrečnemu na pomoč — in vzpored tako zanimiv, pričakujemo, da se vsakdo odzove temu vabilu, da se tako zabava, obenem pa prinese svoj dar revežem, ki jim primanjkuje najpotrebnejše.

Polzela. „Bralno društvo“ in „Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda“ sta priredili dne 30. aprila, kakor vsako leto ob tem času, veselico. Kakor je bilo pričakovati, obnesla se je tudi letošnja veselica sijajno. Na vzporedu sta bili igri „V Ljubljano jo dajmo“ in „Ultra“, petje ženskega zbora in goslanje g. A. Nerata iz Soštanja. Vsi sodelovalci so rešili svojo nalogo dobro, zlasti pri igrani ni hotelo biti smeha in odobravanja konec. To je pa res, naši slovenski Polzelani so se tekom zadnjih let razvili tako, da se lahko lotijo še tako težkih nalog brez strahu, da bi jim spodletelo. Posebno so se odlikovala to pot dekleta. Njih krasno petje in dovršeno igranje ostane gotovo vsem v dobrem spominu. Mnogo zaslug za veselico si je stekel kakor vedno g. J. Žigan, v čigar prostorih se je vršila. Po vzporedu se je razvila v prostorih g. Cimpermana živahna prosta zabava, katere so se vdeležili poleg domačinov tudi gostje iz Braslovč, Vranskega in drugod. Napitnica za napitnico se je glasila in ob splošnem navdušenju se je povdarjalo, da sta narodni društvi, kateri sta se gledali v prvem času nezaupno, zdaj našli pravo pot, ko roko v roki nastopate v prosep narodne stvari. Res je, Slovenci smo vsi, in vsi se zavedamo, da se ne bomo dali izriniti iz svoje posesti na Polzeli, pa makar pridejo še vse drugačni nasprotniki, kakor so ti klaverni „nemški“ junaki. In da smo prišli na to lepo pot, je gotovo prva zasluga obeh gg. društvenih predsednikov, ki sta vedno neumorna in požrtvovalna, kadar se gre za narodnost. Končavam svoje poročilo z željo, da se kmalu zopet vidimo na prijazni Polzeli. Savinjecan.

Gospodarske stvari.

V boj proti peronospori.

S peronosporo se nam ravno tako godi kakor z zobobolom. Kadar me zob začne boleti, je že tudi pokvarjen. Kdor hoče zdrave zobe imeti, se jih mora dati preiskati dokler ga še ne bolijo. Če čakamo s škropljenjem proti peronospori tako dolgo, da jo že opazimo, do tačas nam je ona že veliko škodo napravila. Vsaki del, na katerem se ona prikaže, je že poškodovan in ne bo nikdar več zdrav. Vsepešno delujemo proti peronospori le tedaj, če škropimo poprej kakor jo vidimo. Zdravila za to bolezen nimamo. Pač pa imamo izvrstno sredstvo modro galico, katera zapreči kalenje trosov peronospore. Če padejo ti trosi na mesto, kjer se le najmanjša sled modre galice znajde, ne morejo kaliti in postanejo neškodljivi. Če je pa enkrat ta tros svojo kal v list ali v jagodo pognal, tedaj nima modra galica nič več upliva na njega.

Kedaj se naj škropi.

Težko je naprej naznaniti, kedaj se mora prvokrat škropiti, da se največji uspeh doseže, ker nimamo vsako leto enako vreme. Prvo škropljenje je največje važnosti, opraviti se mora jako zarano, kakor hitro začne trs poganjati. Prvo škropljenje tudi ne pride drago. Dokler so poganjki le 8—10 cm dolgi, se ne porabi dosti tekočine. Da se peronospore obranimo, mora se listje poškopiti že poprej, kakor njeni trosi začnejo kaliti. Največji upliv na uspeh škropljenja ima kedaj in kako se škropi. Ne bolj pogosto škropljenje — ne bolj močna tekočina ne more več tega popraviti, kar se je zamudilo, če se prvokrat prepozno škropi.

Lansko leto se je lahko pogosto sledeče opazovalo. Polovica vinograda bila je lepa, druga polovica brez grozdja. Eden vinograd zdrav, obetajoč lepo trgatve, sosedov podoba žalosti. Od kod to? Dobro ohranjeni deli vinogradov bili so škropljeni že pred deževjem, nekateri celo med dežjem. Sledilo je nato več dni z lepim vremenom za peronosporo. Petkrat na dan dež, solnce, soparica. Ni se škropilo, čakali so na lepo vreme, ker so mislili, če dežuje, škropljenje itak ne pomaga, — ker dež vso galico opere. To mnenje je celo napačno in je bilo lansko leto krivo izgube veliko sto tisoč kron narodnega premoženja.

V tako nevarnih časih porabiti se mora za škropljenje vsak trenotek. Kadar dež preneha, ja če rahlo dežuje, naj se kar nadalje škropi. Moč modre galice se skozi to ne zmanjša za veliko in pogosto je to edino sredstvo obraniti trgatve. Lansko leto imeli smo dosti dokazov za to.

Drugokrat se naj škropi hitro po cvetju. Poznejša škropljenja odvisna so od vremena in nastopa peronospore. Če opazimo, da se nam je peronospora precej razširila, tedaj ne rok križem držati. Škropimo z vsemi močmi in pogosto. Povzročeno škodo sicer ne moremo

veliko popraviti, pa nadaljno razširjanje s tem zabranimo, rešimo, kar se še rešiti da.

(Konec prihodnjic)

Društvena naznanila.

Dirkalsko društvo v Ljutomeru. Preposicije za spomladansko dirko za leto 1905 v nedeljo, dne 28. maja na Cvenu. I. Plemenska vožnja s prvenci 350 K, od teh 200 K od štaj. dež. zbora in 150 K od dunajskega dirkalskega društva za 3—8 letne na Štajerskem rojene in izrejene žrebce in žrebce, ki še pri nobeni dirki tekmovali niso in so v lasti kmetjskih posestnikov. Daljava 2000 m. Triletnim 25 m dovoljeno. 120 K in eno zastavo prvemu, 80, 60, 40, 30, 20 K. Vloga 6 K. Neobdarovani dobijo 4 K nazaj. II. Glavna vožnja: 400 K od dunajskega dirkalskega društva za 3 do 10 letne, na Štajerskem rojene in izrejene kobile in žrebce, ki so v lasti kmetjskih posestnikov konji z rekordom 2:05 ali boljšimi; za vsako boljše sekundo po 15 doklade. Daljava 2000 m. Triletnim 50 m dovoljeno. 130 K in eno zastavo prvemu, 80, 70, 50, 40, 30. Vloge 6 K; neobdarovani 4 K nazaj. III. Dopolnilna vožnja: 225 K, od teh dalo 150 K badensko, 50 K dunajsko in 25 K ljutomersko dirkalsko društvo. Za inozemske konje vsake starosti. Konji z rekordom 2:02, za vsako boljše sekundo 20 m doklade. Dobiteltji prvih daril pri današnjih vožnjah pod I. in II. so od te vožnje izključeni. Štiri častna darila in sicer: En gig vreden 100 K prvemu, ena amer. dirkalska vpreza vredna 75 K drugemu, dvovprežne vajeti vredne 30 K tretjemu in ena ura vredna 20 K četrtemu. Daljava 2000 m. Vloge 5 K, neobdarovanim 3 K nazaj. Zadnji zglasivni termin v petek dne 26. maja dopoldne do 12 ure pri gospodu M. Zemliču v Ljutomeru. Druga določila kot prejšnja leta. Dirkališče je vozcem za vajo svojih konj samo zadnja dva dni pred dirko, t. j. 26. in 27. maja na razpolago. Za dirk. društvo: Josip Mursa, t. č. preds.

Slov. gosp. in izobraž. društvo „Skala“ v Št. Petru pri Mariboru priredi dne 4. junija veliko veselico na vrtu g. M. Muršeca. Natančen vzpored prihodnjic! K obilni udeležbi vabi odbor.

Bralno društvo za ljutomersko okolico bo dne 21. t. m. imelo „besedo“ v veliki dvorani gospoda Kukovca. Iz prijaznosti bo sodelovalo „Slovensko pevsko društvo“ in udeleženci bodo imeli tudi priliko slišati gramofon g. dr. Grossmana. Vstopnina se ne bo pobirala nobena. Začetek točno ob 4. uri. K obilni udeležbi vabi odbor.

Slov. kat. izobraževalno društvo „Straža“ na Dunaju priredi v nedeljo, 14. maja popoldne takoj po slovenski službi božji zabavni večer z glediško predstavo „Sv. Neža“ v veliki dvorani restavracije „zum grünen Baum“ v VII. okraju, Mariahilferstrasse 56, kamor vljudno vabi dunajske Slovence. Ta večer nastopi prvič društveni tamburaški zbor pod vodstvom g. kapelnika Franja Frasa. Začetek ob petih.

Iz Majšperga. Zahvala. Velespoštovani gospod dr. Franc Jurtela, deželni poslanec in odvetnik v Ptuj, je poslal našemu bralnemu društvu 5 K. Za ta velikodušni in domoljubni dar mu izreka najiskrenejšo zahvalo odbor.

Bralnemu društvu v Kostivnici so darovali: slavna posojilnica pri Sv. Križu tik Slatine 35 K, č. č. gg. Peter Erjavec 6 K, Alojzij Cilenšek 3 K, Roman Skerbs 1 K, Simon Wut 4 K. Za hlagodušne darove izreka najpriskrenejšo zahvalo odbor.

Prostovoljno gasilno društvo v Okoslavcih priredi dne 14. maja veselico v prid društvene blagajne v gostilni g. M. Trstenjak v Vidmi. Za obilni obisk prosi odbor.

Zahvala.

Slavna posojilnica v Gornji Radgoni je darovala prostovoljnemu gasilnemu društvu v Okoslavcih 20 K, za kar izreka odbor najiskrenejšo zahvalo.

Listnica uredništva: Puščava: Prosimo Vas, oprostite, saj veste, da takihotic ne prinašamo, ker gg. večinoma ni ljubo.

Loterijske številke.

Gradec 6. maja: 30 59 22 3 48
Dunaj 6. maja: 70 30 86 84 61

Tržue cene

v Mariboru od 22. do 29. aprila 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		19	60	20	40
rž		15	80	16	60
ječmen		17	20	18	—
oves		16	60	17	20
koruza		17	—	18	—
proso		18	60	19	40
ajda		17	60	18	40
seno		4	80	5	20
slama		3	90	4	30
1 kg					
fižola		—	22	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	36	—	64
krompir		—	—	—	8
sir		—	36	—	72
surovo maslo		2	10	2	80
maslo		1	10	2	40
špeh		1	38	1	44
zelje, kislo		—	28	—	36
repa, kislá		—	20	—	24
1 lit.					
mleko		—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	56
„ kislá		—	60	—	70
100 glav					
zelje		—	—	—	—
1 kom.					
jajce		—	5	—	—

**Kupujte
NARODNI KOLEK!**

Slovinci! Spominjajte se
„Zgodovinskega društva!“

Trgovina z železnino „Merkur“
P. Majdič, Celje

priporoča: **Traverze, železniške šinje cement, cevi iz kamenčine in strešno lepenko.**

Razne poljedelske stroje
posebno pa
peronospora - brizgalnice.

! Gumi za cepljenje!

Kose, srpi in najboljši brusni kamni. Mreže iz trnjeve žice za ograje. Železno pohištvo in stoli ter mize za vrtove.

Cenik poljedelskih strojev je izšel. 311 4

Demetriji Glumac,
kotlarski mojster
Kaserngasse 13. MARIBOR Kaserngasse 13.
priporoča svojo veliko zalogo

kotlov,
najboljših
čistobakrenih
brizgalnic itd.

301 10—3
Prevzame tudi popravila,
katera izvrši točno in po ceni.

Vsaka beseda
stane 2 v.**MALA OZNANILA**Vsaka beseda
stane 2 v.Najmanjša
objava 45 v.

Vsaka beseda stane 2 vin.

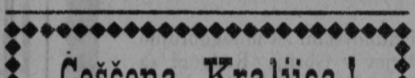
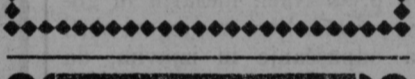
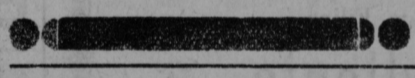
Večkr. objava
po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanih na upravnishv.

se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.**Stampilje iz kavčuka**, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospoška ulica št. 15. 426 51-46**Novozidana hiša** v Studencih hš. št. 185 pri Mariboru, pet sob, 4 kuhinje, lep vrt, studenec, in v hiši grajzlerija, se takoj za 3100 gld. proda. Izplača se lahko samo 1000 gld., drugo ostane od posojilnice. 327 8-3**Nov harmonij** e po ceni proda. Pripraven za cen. društva, kakor tudi za zasebnike. Kje? pove iz prijaznosti upravnishv. 333 3-2**Vino na prodaj**: 200 hl belega vina iz Haloz letnika 1904 prav dobre kakovosti. Vzorcil na zahtevo. Gregorič-dedič, Majberg, pošta št. Vid pri Ptuj. 332 6-2**Gostilno** dobro idočo, z lepo hišo za letni izlet, tabak trafika, grajzlerija in popolna koncesija, dober sadonosnik in vrta, blizo mesta in kolodvora se ceno proda. Sodi tudi za penzioniste. Naslov pove upravnishv. 331 5-2**Dobro idoča gostilna**, prodaja duhana, trgovina s specerijskim blagom ter 4 lepa stanovanja, se takoj proda za 14.000 gold. Izplačati je samo 5000 gold. Poberscherstrasse 46, Maribor. 346 3-2**Malo posestvo** s hišico, s 2 sobama, vrtom, sadonosnikom, z vinskimi brajdami ter nekaj njiv, primern posebno za rokodelca ali umirovljenca se proda po nizki cen. Več se zve pri upravnishvu t. l. ali v trgovini z usnjem, glavni trg št. 14. Maribor. 205 3-3**Lepa zidana hiša** v dobrem stanu se proda po nizki ceni v Studencih pri Mariboru, štiri stanovanja, velika klet, drvarnice, 1/4 orala rodovitne njive. mesečna najemnina 46 K. Več pove Fracé Čerčič, posestnik v Studencih pri Mariboru. 356 5-1**Malo posestvo**, lepa zidana hiša, dve klet, lepi sadonosnik in vinograd se pod zelo ugodnimi pogoji proda pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Naslov se izve v upravnishvu. 357 2-1**Proste službe.****Izurjena kuharica**, 38 let stara, ki se razume na gospodinjstvo išče službe, najraje v kakem župnišču. Naslov pri upravnishvu. 347 3-2**Služba organista in cerkovnika** (oziroma tudi samo organista) se takoj odda. Pogoji se zvedo ali pismeno ali ustno pri cerkvenem predstojnistvu Marija Snežna na Velki. 334 2-2**Cerkovnik in organist** se sprejme s prvim majnikom. Kje pove upravnishv. 328 3-2**Dva učenca**, 15 do 16 let stara, od poštenih kmečkih starišev, sprejme takoj Ivan Cesar, podobar in zlatar v Mozirju, Štajersko. 344 3-2**Dvajsetletni fant** močne in krepke postave, zmožen slovenskega in nemškega jezika želi nastopiti službo za hišnega hlapca pri kakem gospodu ali pa tudi v kakšnem zavodu. Naslov pri upravnishvu. 340 2-2**Cerkovnik** se priporoča č. duhovščini v službo, ki ume snago vzdrževati v cerkvi in je lepega krščanskega vedenja, zraven rokodelca, star 30 let. Ponudbe na upravnishvu 354 3-1**Kovaški pomočnik** se išče, kateri zna konje podkovati, tisti se ako hoče konje naučiti rezati, (kastriren) lansko leto se je v mojem dvorišču 430 konjem rezalo. Plača po zaslugi 5-7 K na teden, hrana in stau. Kteri hoče iti naj se oglasi pri A. Zupancič, kurschmid, Bosna Krupa, Bosna. 320 1-1**Službo organista** brez mežnarije išče mlad izučen ceciljanec, ki je dovršil tudi dva gimnazijska razreda. Je zmožen voditi pevske zbere. Naslov pove upravnishvu. 353 3-1**Razno.****Priporočilo.** Nov božji grob je naredil za Artičko cerkev Fr. Sikošek, slikar v Brežicah. Izvršil je delo po primerni ceni prav okusno ter se za enaka dela priporoča. 352 1-1**Najemnik** dobro idoče trgovine na lepem prostoru pri cerkvi da zaradi privatnih razmer trgovino z mešanim blagom vred pred dotičnim časom v najem, ponudbe na **Ant. Škerleo**, Sv. Benedikt v Slov. gor. 355 2-1**Otvoritev ljudske kavarne** v Tegetthoffovi ulici št. 6. **MARIBOR**

nasproti frančiškanski cerkvi. Priporočam cenj. občinstvu najboljšo kavo, čaj in vse okrepčave kakor: velika časa kave 10 kr., mala 6 kr., čaj 10 kr. Za mnogobrojen obisk prosi z odličnim spoštovanjem

Josipina Saria, Tegetthoffova ulica 6, zraven gostilne „pri grozdu“. 349 1-1**Češčena Kraljica!** 15 Marijinih pesmi za šmarnice! Za mešan zbor, solo in orglje. Zložil Ign Hladnik op. 45. Partitura in 4 glasi 3 K, posamni glas 30 v, poština 10 v. — V kat. bukvarni in pri Schventnerju v Ljubljani in pri sklad. v Novemestu. 335 2-2**Kuverte** s firmo priporoča**tiskarna sv. Cirila** v Mariboru.**Važno za vinarje!****Jožef Hietzl**

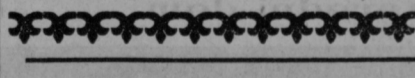
(Fiebingerjev naslednik) kotlar v Mariboru, Koroška ulica 6.

Opozarjam vinogradnike na moje nove, bakrene vokuum

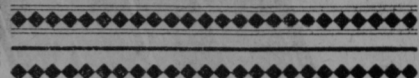
peronospora brizgalnice.

Z ventili na kroglo in Allweilerjevimi razpršilnikom, vrčko za donajanje in žvepljeni aparati. 330 4-2

Cena popolne brizgalnice 22 K.

Vizitnicepriporoča **tiskarna sv. Cirila** v Mariboru.**Kneževo oskrbnishv** v Konjicah išče pridnega in zvestega „konjarja“

kateri naj bi bil oženjen in ne nad 35 let star. Plača po dogovoru, prosto stanovanje, drva in nekaj zemlje. Nastop službe s 1. junijem. 329 2-2

B. Talento, prodajalna drv in premoga Maribor, Mellingerstrasse 12

se priporoča. Naročila se tudi sprejemajo v trgovinah J. Janšek, F. Hartinger, C. Weingerl v Tegetthoffovi ulici, M. Berdajs, Sofijni trg, Filiala Weigert Bismarkova ulica in v hočki mlekarni Sammerlingova ulica. 62 26-8

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9'60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5'60. 85 48-18

BENEDIKT HERTL, posest. graščine Golič pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gospoška ulica.**Pozor!**Najbolj trpežni in fini **klobuki**se kupujejo po nizki ceni pri **Francu Jankovič**

255 8-6 v Vitanju.

Št. 2498/549 II.

Razglas.

Vsled pooblastila štajerskega deželnega zbora podele se v letu 1905 nastopne poselske nagrade.

A. 100 delavskih nagrad po 50 K za poljske posle, kateri so dalj časa, najmanj po 15 let služili nepretrgano in pošteno pri enem in istem gospodarju (kmetiji).

Upravičenci, ki še niso dopolnili 50. leto, dobe razen tega še 50 rentnih hranilnih vlog po 20 K.

B. 100 poselskih nagrad à 20 K (mladostne nagrade) za poljske posle za primeroma najdaljšo, ne manj kot 5 letno službeno dobo s sličnim zadržanjem v službi, ki pa še niso prekoračili 30. leto.

Vsak s to nagrado obdarovan, dobi tudi rentno hranilno vlogo za 10 K.

C. Pet starostnih rent po 200 kron letno za zaslužne poljske posle in delavce, ki so prekoračili 60. leto in služili najmanj 20 let pošteno in nepretrgano pri enem in istem gospodarju (kmetiji).

Nagrade pod A. in B. podele se le osebam, ki za časa prošnje služijo še pri istem gospodarju.

Vsak nagraden posel dobi razen tega še častni diplom. Prošnje z natančno označbo starosti, stanu in premoženjskih odnošajev, kakor tudi o dobi službe, kakovosti posestva (ali veliko ali malo) z zadržanjem, potrjene po dotičnem gospodarju, se imajo vložiti pri županstvu dotičnega kraja.

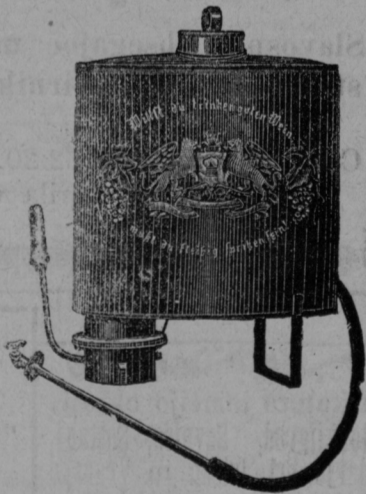
V prošnji je navesti za katero premijo se prosi (A, B ali C); ako prošnjo pošilja posel, priložiti je poselska knjizica (§ 27, posl. reda).

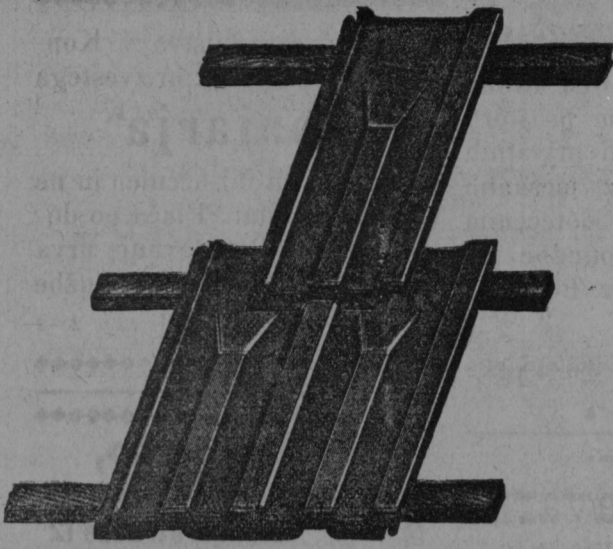
Pravilnost podatkov v prošnji naj potrdi županstvo (uradni pečat, podpis župana in enega občinskega svetovalca).

Prošnje se naj dostavijo deželnemu odboru do 15. oktobra 1905.

Predstojecim predpisom ne odgovarjajoče prošnje se vrnejo.

Gradec, dne 20. svečana 1905.

286 3-2 Za štajerski deželni odbor: **Edmund grof Attems.**

F. P. Vidic & Komp Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljudno množino
zarezane strešne opeke, „Koroški model“
(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje. Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki. Sprejmejo se zastopniki. Takošninja in najzaneslivejša postrežba.

334 20-2

Zahvala.

Za dokaz obilnega sočutja ob boleznih in smrti, kakor tudi za častno toli številno spremstvo pri pogrebu našega predragega očeta oziroma dedeka in tasta

Janeza Skrlec

izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Osebito se zahvaljujemo prečastiti duhovščini za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu, slavni zadrugi oštirjev v Gornji Radgoni za darovani krasni venec, in slav. pevskemu društvu v Gornji Radgoni, katero je pod vodstvom gospoda Babič-a zapelo pretresujoče žalostinko.

Gornja Radgona, 3. maja 1905.

350 1-1

Žalujoči ostali.

Častna izjava.

Jaz, Josip Aberšek p. d. spodnji Smonkar v Št. Vidu, obžalujem, da sem proti gospodu Leopoldu Prevornik p. d. Nacl, mesarju in gosliničarju v Št. Lenartu pri Mislinji, krive, častižalive in njegovi obrti škodljive govornice razširjal, prosim ga za odpuščenje in izjavim, da nimam vzroka, na njegovi časti dvomiti, ter se mu zahvaljujem, da je od tožbe proti meni odstopil.

Slovenjgradec, dne 6. maja 1905.

251 1-1

Josip Aberšek.

Primerno berilo za mesec maj.

Kartuzijanskega brata Filipa

Marijino življenje.

Slavospev obsegajoč nad 11.000 verzov. Po staronemškem izvirniku speval M. Zemljč.

Cena s poštnino K 2-20. Dobiva se le v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za netranje in zunanje bolezni.

Osebito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih,

ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in dreva. Prežene velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: Mestna lekarna, Zagreb, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstnica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K.	4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8 K.	5 ducate (60 steklenic) 17- K.
3 ducate (36 steklenic) 11 K.	

Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanič, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1860.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 20-19

Zdravje je največje bogastvo!

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 glđ. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

721 12-6

Narodni dom

Narodni dom

za katero jamčijo okraji: Gornji grad, Sevnica, Šoštanj, Smarje pri Jelšah in Vransko za popolno varnost vlog in za njihovo po pravilih določeno obrestovanje do in petek dopoldne, za druga opravila pa je uradnica odprta vsaki dan ob uavadnih urah. — Hranilne vloge obrestuje po 4⁰/₀ in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem tako, da dobe isti popolnoma nad 4⁰/₀ obresti. — Izposojuje pa od dne 1. prosenca 1905 na zemljiško varnost po 4³/₄ odstotkov, občinam in korporacijam navedenih 5 okrajev pa po 4¹/₂ odstotkov obresti.

neomejene visokosti, ima sedaj čez štiri milijone kron hranilnih vlog.

Hranilnica posluje s strankami vsak torek